

PROGRAMA ANALITICĂ / FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Conversie PIPPS
Programul de studii/calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar / Profesor învățământ primar și preșcolar

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	FUNDAMENTELE PEDAGOGIEI				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Daniela JEDER				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Daniela JEDER				
Anul de studiu	I	Semestrul	I	Tipul de evaluare	E,
Regimul disciplinei USVFSLEPPDFOI1	Categorioa formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DF
	Categorioa de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	0	Proiect	.0
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	0	Proiect	0

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	
II d) Tutoriat	
III Examinări	
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	
Total ore pe semestru (I)	
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> PC, videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, documente curriculare. 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, flip-chart, foi A1 și A3; manuale și materiale auxiliare utilizate pentru aplicații specifice; planuri –cadru, programe școlare, manuale școlare, ghiduri metodologice pentru învățământul preuniversitar, programe de opțional, proiecte educative etc.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Proiectarea programelor/ activităților instructiv-educative pentru diferite niveluri și grupuri educaționale
-------------------------	--

	C2. Implementarea /realizarea programelor/activităților educaționale C3. Evaluarea programelor/activităților instructiv-educative
Competențe transversale	CT1. Aplicarea valorilor, principiilor și a normelor de deontologie profesională specifice domeniului științelor educației.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competentelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu problematicile fundamentale ale pedagogiei - formarea /dezvoltarea unor sisteme de cunoștințe, competențe, valori și atitudini specifice rolului de formator.
Obiective specifice	<p>01. Asimilarea conceptelor de baza specifice disciplinei studiate- Fundamentele pedagogiei;</p> <p>02. Analiza statutului epistemologic al pedagogiei;</p> <p>03. Cunoașterea teoriilor și tendințelor fundamentale în domeniul disciplinei de studiu;</p> <p>04. Analiza dimensiunilor/componentelor educatiei și a "noilor educații" ca răspuns la problemele actuale ale lumii;</p> <p>05. Dezvoltarea receptivității la inovațiile teoretice și practice din domeniul educației;</p> <p>06. Formarea/dezvoltarea unei atitudini pozitive față de activitatea educațională cu rol în formarea pentru profesia didactică.</p>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>A. Pedagogie si educație</p> <p>1. Pedagogia – știința educației</p> <p>1.1 Pedagogia –statut epistemologic</p> <p>1.2 Etapele principale în constituirea pedagogiei ca știință</p> <p>1.3 Fundamentele pedagogiei</p> <p>1.4 Pedagogia și sistemul științelor educației; deschideri în modernizarea pedagogiei.</p> <p>1.5 Educația – obiect de studiu al pedagogiei – Conceptul de educație; Formele generale ale educației și interdependențele dintre ele;; Factorii educației; Caracteristicile educației; Direcții de evoluție: educația permanentă, autoeducația, valorificarea educabilității.</p> <p>2. Finalitățile educației</p> <p>2.1. Finalitățile educației: caracterizare și clasificare.</p> <p>2.2. Idealul uman în societatea contemporană</p> <p>2.3. Obiectivele educaționale: caracterizare, funcții, taxonomia obiectivelor.</p> <p>2.4. Operaționalizarea actualizată a obiectivelor educaționale.</p> <p>2.5. Noi dimensiuni finaliste în teoria pedagogică contemporană</p>	2 ore	prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația, demonstrația	
<p>B. Componentele/dimensiunile principale ale educației si "noile educații"</p> <p>3. Educația morală</p> <p>3.1 Delimitări conceptuale: morală-moralitate-educație morală</p> <p>3.2 Educație și dezvoltare sociomorală: Teorii contemporane în spațiul dezvoltării sociomorale: J. Piaget, L. Kohlberg, C. Gilligan, M. Swainson, N. Bull; Principii si valori morale; Obiective și conținuturi ale educației morale, metode și modalități de realizare a educației morale.</p> <p>4. Educația intelectuală</p> <p>4.1 Delimitări conceptuale – intelect, educație intelectuală</p> <p>4.2 Obiectivele generale ale educației intelectuale; Conținut și metode specifice educației intelectuale, Principiile educației intelectuale; Organizarea învățării Tehnici de învățare eficiente; Consilierea învățării.</p>	2 ore	prelegerea- intensificată, conversația , problematizarea exercițiul	
		expunerea problematizată, exercițiul demonstrația	

5. Educația estetică 5.1 Delimitări conceptuale – estetic, educație estetică; Categoriile estetice- idealul estetic, simțul estetic, gustul estetic, spiritul de creație estetică. 5.2 Obiective pedagogice ale educației estetice; Conținuturi ale educației estetice; Metodologia specifică educației estetice; Principii specifice educației estetice; De la educația estetică la estetica educației.	2 ore	prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația, exercițiul studiul de caz dilemele morale	
6. Educația psihofizică 6.1 Delimitări conceptuale 6.2 Obiective pedagogice ale educației psihofizice; Conținuturi ale educației psihofizice; Metodologia educației psihofizice; Mijloace și forme de organizare a educației fizice; Principiile educației psihofizice	2 ore		
7. Educația tehnologică 7.1 Delimitări conceptuale 7.2 Obiective pedagogice ale educației tehnologice; Conținuturi ale educației tehnologice; Metodologia specifică educației tehnologice; Principiile educației tehnologice; Cultura tehnologică și societatea contemporană	2 ore	prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația, demonstrația, exercițiul	
8. Problematika lumii contemporane și răspunsurile educației 8.1 "Noile educații" 8.2 Noi domenii și perspective ale educației- Educația axiologică; Educația interculturală; Educația integrată.	2 ore		
C. Teoria și metodologia curriculumului 9. Perspective teoretice, tipologii ale curriculumului.		prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația, demonstrația	
9.1 Perspective de analiză a curriculumului – perspectiva structurală, operațională și a produselor.			
9.2 Tipuri de curriculum; Trunchi comun - curriculum la decizia școlii, curriculum diferențiat.	2 ore		
9.3 Documente curriculare			
10. Conținuturi ale educației- conținuturi ale învățământului –		prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația exercițiul	
10.1 Delimitări conceptuale			
10.2 Criterii de selecție și modalități de organizare.			
D. Teoria și metodologia instruirii și evaluării 11. Procesul de învățământ – obiect de studiu al didacticii	2 ore		
11.1 Procesul de învățământ – abordare sistemică			
11.2 Relația predare – învățare- evaluare în cadrul procesului de învățământ			
12. Metodologia didactică		prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația	
12.1 Delimitări conceptuale – strategie, metodă, procedeu, metodologie didactică			
12.2 Sistemul metodelor de predare-învățare, Funcții, taxonomii ale metodelor didactice			
12.3 Descrierea principalelor metode de predare –învățare Metode de ultimă generație	2 ore		
12.4 Mijloacele de învățământ			
12.5 Forme de organizare a procesului de învățământ			
13. Evaluarea didactică		prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația	
13.1 Evaluarea randamentului școlare: delimitări conceptuale, funcții, forme, caracteristici.	2 ore		
13.2 Strategii de evaluare și notare			
13.3 Factori perturbatori în evaluare			
14. Proiectarea didactică			
14.1 Proiectarea didactică – definiție	2 ore	Prelegerea	
14.2 Niveluri ale proiectării didactice- proiectarea calendaristică, proiectarea pe unități de învățare, proiectarea			

lecției.			
D. Profesorul – roluri si responsabilități	2 ore	prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația studiul de caz	
15. Roluri și competențe ale cadrului didactic			
15.1.Competențe general-umane		prelegerea dezbateri, problematizarea, conversația, demonstrația exercițiul	
15.2.Competențe profesiona			
16. Dimensiunea deontologică a profesiei de cadru didactic			
16.1 Delimitări conceptuale - deontologie, etică profesională, deontologie pedagogică, etica educației, didactogenie			
16.2 Valori ale profesiei de cadru didactice: Valori sociale Valori profesionale; Valori individuale ; Didactogenia si efectele ei; Codul etic al cadrului didactic.	2 ore	dezbateri, problematizarea, conversația exercițiul.	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • Albu Gabriel, 2002, În căutarea educației autentice, Editura. Polirom, Iași. • Antonesei, Liviu, 2002, O introducere în pedagogie Dimensiunile axiologice și transdisciplinare ale educației, Editura Polirom, Iași. • Antonesei, Liviu, 1996, Paideia culturale ale educației, Editura Polirom, Iași. • Bârzea ,Cezar, 1995,Arta și știința educației, Editura Didactică și Pedagogică, București. • Bocoș, D. Jucan, 2008, Fundamentele pedagogiei, Teoria și metodologia curriculum-ului, Editura Paralela 45 • Bunescu, Gheorghe, 1998, Școala și valorile morale, Editura Didactică și Pedagogică, București. • Cristea, Sorin, 2003, Fundamentele științelor educației. Teoria generală a educației, Editura Litera • Cristea, Sorin, 2000, Dicționar de Pedagogie, Editura Litera, Chișinău. • Cerchit I., Neacșu I., 2001, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași. • Cristea, Sorin, 2005, Teorii ale învățării, Modele de instruire, EDP, București. • Cucos, Constantin, coordonator, 2011, Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice, Editura Polirom, Iași. • Comenius, J.A, 1970, Didactica magna, EDP, București. • Gagné R., Briggs, L., 1977, Principii de design al instruirii, EDP, București. • Iosifescu, Viorel, 2004, Duplicitate și educație morală, Editura Aramis, București. • Iucu Romiță, 2001, Instruirea școlară, Editura Polirom, Iași. • Jeder Daniela, 2007, Niveluri ale moralității și educației morale, EDP, București. • Jinga I, Istrate E., 1998, Manual de pedagogie, Editura All, București. • Joița Elena, 1999, Eficiența instruirii, EDP, București. • Joița Elena (coord.), 2003, Pedagogie și elemente e psihologie școlară, Editura Arves, Craiova. • Joița C., 2000, Educația cognitivă, Ed. Polirom, Iași. • Mantyaridis, Georgios, 2014, Morala creștină, Poyiționări și perspective existențiale și bioetice, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților. • Macavei, Elena, 1997, Pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București. • Momanu Mariana, 2002, Introducere în teoria educației, Editura Polirom, Iași. • Negreț- Dobridor I., Pânișoară I.O., 2005, Știința învățării- de la teorie la practică, Ed. Polirom, Iași. • Pânișoară , I. Ovidiu,2008, Profesorul de succes, Editura Polirom, Iași. • Peretti, A., 1996, Educația în schimbare, Editura Spiru Haret, Iași. • Piaget, Jean, 1970, Judecata morală la copil, EDP, București. • Truță Elena, Mardar Sorina, 2007, Relația profesori+elevi:blocaje și deblocaje. • Dictionnaire encyclopedique de l'éducation et de la formation, 2005, RETZ, Paris. 			
Bibliografie minimală			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Legea Educației Naționale, nr.1/ 2011 2. Sorin Cristea, 2010, Fundamentele pedagogiei, Editura Polirom, Iași . 3. Cucos, Constantin (coord.), 2011, , Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și gradul didactic II, Polirom, Iași. 4. Potolea D, (coord.), Neacșu I, (coord.), Iucu R, (coord.), 2010, Pregătirea psihopedagogică –manual pentru definitivat și gradul didactic II, Editura Polirom, Iași. 			

Aplicații Seminar	Nr. ore	Metode de predare	Observații

Tema 1. Organizarea activității de seminar - Prezentarea specificului disciplinei - Analiza tematicii și a bibliografiei aferente • Prezentarea modalităților de lucru și discutarea criteriilor de evaluare a activității de seminar • Dezbateri: Semnificația profesiei de cadru didactic. Și Pedagogia - știința educației Aplicații	2 ore	explicația, conversația, demonstrația exercițiul	
Tema 2. Educația - obiect de studiu al pedagogiei Precizări terminologice; Funcții și caracteristici ale demersului educativ Formele educației. Specific și interdependențe .Finalitățile educației Obiective operaționale și operaționalizarea obiectivelor Aplicații	2 ore	dezbateri, expunerea, problematizarea	
Tema 3. Laturi/componente fundamentale ale educației Educația morală, ed. intelectuale, ed. estetică, educație psihofizică, ed. Tehnologică. Aplicații	2 ore	expunerea dialogată conversația exercițiul problematizarea explicația demonstrația exercițiul	
Tema 4. Teoria și metodologia curriculumului Tipuri de curriculum, Trunchi comun- CDS, CD. Documente curriculare Aplicații	2 ore	dezbateri, explicația dilema morală, exercițiul, problematizarea studiul de caz	
Tema 5 Teoria și metodologia instruirii Procesul de învățământ – Aplicații Aplicarea metodelor didactice	2 ore		
Tema 6 Proiectarea didactică Lecția ca microsistem pedagogic Tipuri de lecții Proiectarea activităților didactice. Aplicații	2 ore	explicația, exercițiul, problematizarea jocul de rol	
Tema 7 Teoria și metodologia evaluării Tipuri de evaluare. Strategii de evaluare. Factori perturbatori ai evaluării. Aplicații	2 ore		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară, a așteptărilor și evaluărilor Inspectoratului Școlar Județean Suceava .

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoștințe temeinice și capacitate de realizare a transferurilor -utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, orientărilor și tendințelor științifice specifice ariilor tematice ale disciplinei - reflectarea și interpretarea problematizării educației în contextul reformei; -cunoașterea rolului, semnificației, statutului de profesor, a standardelor profesionale pentru cariera didactică; - corelarea planului teoretic cu cel practic /aplicativ în analiza și interpretarea aspectelor educaționale; - demonstrarea abilităților de comunicare didactică;	Test docimologic	50%
Seminar	- implicare și manifestare activă în cadrul activităților de seminar;		

Bibliografie Bârzea ,Cezar, 1995,Arta și știința educației, Editura Didactică și Pedagogică, București;
 Bocoș, D. Jucan, 2008, Fundamentele pedagogiei, Teoria și metodologia curriculum-ului, Editura Paralela 45
 Bunescu, Gheorghe, 1998, Școala și valorile morale, Editura Didactică și Pedagogică, București.
 Cristea, Sorin, 2003, Fundamentele pedagogiei Editura Polirom, Iași.
 Cristea, Sorin, 2000, Dicționar de Pedagogie, Editura Litera, Chișinău
 Cristea, Sorin, 2005, Teorii ale învățării, Modele de instruire, EDP, București
 Cucos Constantin, 2014, Educația estetică, Editura Polirom, Iași.
 Cucos Constantin (coord.), 2011, Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și gradul didactic II, Polirom, Iasi.
 Egan Kieran, 2007, Predarea. ABC-ului învățării . Implicarea imaginației micilor cititori și scriitori, Editura CD Press.
 Glava, A., Glava,C., 2002, Introd. în pedagogia preșcolară, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
 Glava, A., Pocol, M.&Tătaru, L.-L., 2009, Educația timpurie. Ghid metodic pentru aplicarea curriculumului
 Iosifescu, Viorel, 2004, Duplicitate și educație morală, Editura Aramis, București.
 Iucu, R., 2001, Instruirea școlară, Editura Polirom, Iași.
 Jeder Daniela, 2007, Niveluri ale moralității și educației morale, EDP, București.
 Jinga I, Istrate E., 1998, Manual de pedagogie, Editura All, București.
 Joița C., 2000, Educația cognitivă, Ed. Polirom, Iași,
 Joița Elena (coord.), 2003, Pedagogie și elemente e psihologie școlară, Editura Arves, Craiova.
 Joița Elena, 1999, Eficiența instruirii, EDP, București.
 Macavei, Elena, 1997, Pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București,
 Momanu Mariana, 2002, Introducere în teoria educației, Editura Polirom, Iași.
 Neașu Ioan, 2015, Metode și tehnici de învățare eficientă, Editura Polirom, Iași.
 Negreț- Dobridor I., Pânișoară I.O., 2005, Știința învățării- de la teorie la practică, Editura Polirom, Iași,
 Păiși, Lăzărescu,E, Ezechil, L, 2010, Laborator preșcolar, Editura V&I Integral, București.
 Păun,E., Iucu,R. 2002, Educația preșcolară în România, Editura Polirom, Iași.
 Pânișoară , I. Ovidiu, 2008, Profesorul de succes, Editura Polirom, Iași
 Pânișoară , I. Ovidiu,2008, Profesorul de succes, 59 de principii de pedagogie practică, Editura Polirom, Iași.
 Preda, V., 1999, Copilul și grădinița, Editura Compania, București.
 Radu T. Ion, Ezechil Liliana, 2006, Didactica Teoria instruirii, Paralela 45.
 Radu, I.T. , 2000, Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București.
 Stan Liliana, 2014, Pedagogia preșcolarității și școlarității mici, Editura Polirom, Iași.
 Stoica, D. și M., 1992, Psihopedag.școlară, Ed. Editura Scrisul Românesc, Craiova.
 Vogler, J., 2000, Evaluarea în învățământul preuniversitar, Editura Polirom, Iași.
 Voiculescu, Elisabeta2001, Pedagogie preșcolară, Editura Aramis, București.

Bibliografie minimală

Sorin Cristea, 2010, Fundamentele pedagogiei, Editura Polirom, Iași.
 Cucos, Constantin (coord.), 2011, Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și gradul didactic II, Polirom, Iasi.
 Legea Educației Naționale, nr.1/ 2011.

	<ul style="list-style-type: none"> - pregătirea și prezentarea unei teme din programa disciplinei; - elaborarea corectă a tuturor pieselor de portofoliu; - utilizarea adecvată a terminologiei specifice pe parcursul analizei situațiilor educationale concrete. - manifestarea reflectivității, creativității, abilităților de comunicare prin construirea de ipoteze, soluții și interpretări privind problematica disciplinei - manifestarea unor atitudini și motivații pozitive, responsabile față de propria pregătire pedagogică. 	Portofoliu didactic + Probe practice	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
<p>Standarde minime pentru nota 5:</p> <p>• Standarde minime pentru nota 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - participare redusă la cursuri și seminarii - cunoștințe minimale ale domeniului studiat; - obținerea punctajului minim la activități de seminar și a punctajului minim la testul docimologic. <p>• Standarde minime pentru nota 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implicare și participare activă la activitățile de curs și seminar - cunoștințe temeinice și capacitate de realizare a transferurilor - utilizarea adecvată a terminologiei specifice pe parcursul analizei situațiilor educationale concrete; - obținerea punctajului maxim atât la activitățile de seminar cât și la testul docimologic 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
23.09.2016	conf univ. dr. Daniela Jeder <i>D. Jeder</i>	conf univ. dr. Daniela Jeder <i>D. Jeder</i>

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2016	<i>[Signature]</i>

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2016	<i>[Signature]</i>